

Народная Воля

На прастор, на шырокі разлог
Выхадзі, мой народ, грамадою...

Якуб КОЛАС

Да ўвагі!

Хто хоча
набыць газету
ў офісе рэдакцыі —
чакаем!

РЭГІЁН

На няпоўны працоўны тыдзень

Супрацоўнікі малочнага камбіната ў Палцацкі атрамалі апавяшчэнне аб пераходзе на няпоўны працоўны тыдзень. Кіраўніцтва прадпрыемства павадае, што «ў сувязі з абгрунтаванымі вытворчымі і эканамічнымі прычынамі» з 1 красавіка 2016 года працаўнікі ААТ «Палцацкі малочны камбінат» будуць пераведзены на рэжым

няпоўнага працоўнага часу. «Народная Воля» вырашыла ўдакладніць гэтую інфармацыю. — Хутчэй за ўсё, пярэйдзем на кароткі графік. Гэта альбо чатыры працоўныя дні, альбо скарачаны працоўны дзень, — адказалі ў юрыдычным адзеле палцацкага прадпрыемства.

Раман ВАСЮКОВІЧ.

ДАТА

Адсвяткаваць годна!

26 сакавіка ў Вільнюсе было абвешчана пра стварэнне грамадскага аргкамітэта па адзначэнні ў Беларусі і за яе межамі 100-х угодкаў абвешчання Беларускай Народнай Рэспублікі. Нагадаем, што гэта падзея адбылася ў 1918 годзе.

Старшынёй аргкамітэта абраны акадэмік **Радзін Гарэцкі**, яго намесніцай — вядомая грамадская дзяляка, унучка Якуба Коласа **Марыя Міцкевіч**. Склад аргкамітэта адкрыты.

ВИЗИТ

О чем разговор?

Заместитель помощника министра обороны США **Майкл Карпентер** вчера прибыл с визитом в Минск. Как сообщает посольство США, визит продлится до 30 марта.

В ходе визита планируются встречи с представителями Минобороны, МИД и Александром Лукашенко.

Майкл Карпентер отвечает в Минобороны США за Россию, Украину, Евразию и Западные Балканы. Также в зону его ответственности входит контроль над обычными вооружениями.

БЕЗ ГАЛУСТУКА

О чем молит Бога Павел Каллаур?

Директор Исследовательского центра Института приватизации и менеджмента Александр Чубрик в выступлении на конференции Russian Economic Challenge привел интересную цитату председателя Национального банка Беларуси Павла Каллаура.

В интервью Financial Times главный банкир страны с редкой для наших высокопоставленных руководителей откровенностью заявил: «Каждое утро я смотрю на церковь и думаю: «Боже, сделай так, чтобы в России было все хорошо. Дай нам на следующий год цену на нефть выше 50 долларов. Заставь китайский ВВП расти более чем на 6,5 процентов. Каждый день!»

С одной стороны, мольбы Каллаура понятны. Именно кремлевские субсидии (нефть и газ по ценам значительно ниже мировых) на протяжении многих

лет обеспечивали Беларусь относительно сытую жизнь. Теперь же, когда российская экономика сама оказалась в кризисе, дотации Минску урезаны. Последствия этого подавляющее большинство белорусов уже ощутило на своем кармане.

С другой стороны, крайне печально, что все надежды на лучшее председатель Нацбанка связывает с тем уютно — с Богом, с Россией, с Китаем, но не с правящей командой. Впрочем, это реалистичный взгляд на вещи. Кому, как не Каллауру, знать, что при нынешнем руководстве Беларусь перманентный кризис практически неизбежен. Разве что вдруг под Дроздами обнаружатся крупные месторождения нефти и «прорвет газом», или прилетят инопланетяне и подарят 999 миллиардов долларов, или случится еще какое чудо — тогда, конечно, заживем!

Мария ЭЙСМОНТ

Но мысль подброшена, пробный шар запущен. И, наверное, никто не удивится, если в ближайшее время наши взносы в пенсионный фонд увеличатся. О том, что в Беларуси назрело время повысить пенсионный возраст, тоже ведь не вчера стали говорить...

Вообще, все эти stories о том, что пенсии платить нечем, что число работающих катастрофически падает, а количество пенсионеров растет и нужно срочно предпринимать спасительные меры, — не более чем лукавство. Об этой проблеме, о том, что пенсионное законодательство надо реформировать, эксперты говорят уже лет 20. И чиновники не только на ус мотают. Все их попытки реформирования пенсионного законодательства сводятся к одной формуле — отобрать, урезать, сэкономить!

Возьмем, например, возраст выхо-

Ці адзін і той жа чалавек на гэтых фотаздымках? Над гэтым зараз ламаюць галаву і журналісты, і звычайныя людзі, якія сочаць за падзеямі праз інтэрнэт.

На святкаванні Дня Волі, 25 сакавіка гэтага года журналісты «Нашай Нівы» за спінай вядомага грамадскага дзеяча Вячаслава Сіўчыка сфатаграфавалі чалавека, які падаўся знаёмым з пэўных часоў. Калі з архіва выцягнулі здымкі Плошчы-2010, то не паверылі самі сабе.

Вось ён — чалавек, які сапраўды б'е вокны Дома ўрада, які проста пазіруе для фота- і відэакамер. І больш ён нідзе не усплываў: ні на судах, ні ў ізалятарх. Ніхто яго не ведае, ніхто пра яго лёс не чуў, помніцца толькі, што ён спакойна снішоў з Плошчы.

Параўнайце са здымкам, зробленым на сталічнага кінафестывалі «Кастрычнік» у мінулыя пятніцу, дзе праводзіўся мітынг з нагоды Дня Волі.

Ці адзін і той жа гэта чалавек? Ці быўаць такія супадзенні? Калі так, то гэты мужчына — «штатны правакатар» ці, наадварот, той, хто цудам пазбег пакарэння за Плошчу? Адказаў пакуль няма.

Праз «Фэйсбук» з таямнічым незнаёмым звязаліся журналісты Радзё Свабоды. Усе абвінавачванні гэты чалавек адмовіў. Аднак канкрэтнага адка-

зу на пытанне, чаму яму ўдалося пазбегнуць лёсу сотняў затрыманых пасля падзей 2010 года і дзясяткаў асуджаных на доўгія тэрміны, так і не даў. Як завуч? Невядома! Дзе жыве? Невядома! Дзе працуе? Невядома! Мужчына нічога пра сябе не расказаў, ад інтэрв'ю адмовіўся. Дый ці менавіта з ім увогуле размаўлялі журналісты, гэта вялікае пытанне. Бо перапіска праз інтэрнэт — гэта перапіска ўсплыву: хто адказвае, як адказвае, адкуль адказвае — не вядома.

Выпадковы здымак з вулічнай акцыі, які зараз у Беларусі праходзяць мірна... Але ён зноў вярнуў нас у 2010 год, да падзей Плошчы. Амаль тысяча арыштаваных, паўсюдныя

ГРОМКОЕ ДЕЛО

Юрию Чижу пожелали терпения в трудные минуты

Вчера, 28 марта, известному бизнесмену Юрию Чижу исполнилось 53 года.

Свой день рождения он отмечал в неволе — как уже сообщила «Народная Воля», 11 марта владелец группы компаний «Трайпл» был задержан правоохранительными органами. Ему инкриминируют неуплату налогов в особо крупном размере, мерой пресечения для него выбран арест.

Публично Юрия Чиж не побоялась поздравить лишь Белорусская федерация борьбы, председателем которой до сих пор является опальный олигарх. Организация разместила на своем сайте такое

поздравление: «Уважаемый Юрий Александрович! Все борцовское сообщество Республики Беларусь от всей души поздравляет Вас с Днем рождения. Желаем богатейшего здоровья и семейного благополучия, счастья и удачи, сил и терпения в трудные минуты».

Как поздравили Чиж с 53-летием сокамерники по СИЗО КГБ, не сообщается. Но зато известно, что в условиях лишения свободы ценятся очень простые вещи, на которые на свободе обычно внимания не обращаешь: открытка, стакан чистой воды, звонок родным...

А В ЭТО ВРЕМЯ...

В среде, приближенной к большому бизнесу, обсуждаются самые разные версии того, почему Юрий Чиж оказался за решеткой.

Первая. Личный конфликт с президентом. Как известно, Юрий Чиж последние лет 15 входил в ближний круг Александра Лукашенко. Они не только вместе кошили траву, но и не раз сидели за одним столом, вместе играли в хоккей. А недавно во время одной поездки, говорят, не сошлись во взглядах «на мироустройство». Чиж иногда мог со всей своей крестьянской прямоотой сказать, что думает по тем или иным вопросам. Кстати, кое-кто утверждает, что именно из-за своего сложного характера он умудрился рассориться и со многими белорусскими бизнесменами.

Впрочем, эта версия, скорее всего, не выдерживает никакой критики уже хотя бы потому, что, рассказывая о задержании Чиж, председатель КГБ Валерий

Вакульчик сказал, что решение о задержании Чиж принимал он лично и в случае любого попустительства «сам мог бы оказаться на месте, на котором оказался Чиж».

Вторая. Чиж «сдал» его бывший партнер по бизнесу Владимир Япрынцев, которого обвиняют в мошенничестве. В деле Япрынцева и его сына Казбека тоже фигурируют немалые суммы, которые якобы были прикрыты гарантиями «Трайпла». Когда об этом узнал Чиж, он отказался подставить плечо Япрынцеву. Как говорится, дружба дружбой, а табачок врозь.

«Летом 2015 года в КГБ с заявлением о противоправной деятельности Владимира Япрынцева обратился Чиж и два его партнера из России», — внес ясность Вакульчик.

В эту версию отказываются верить те, кто близко знал Владимира Япрынцева. «Погода не сдавал, а потом вдруг сдал? Смешно!», — говорят они.

Третья. Приструнить Чиж

попросили высокопоставленные россияне, то есть те, служебные кабинеты которых в Кремле. Если верить нашим источникам, Юрий Чиж якобы продолжал серьезную сумму бизнесмену, приближенному к самой верхушке российской власти. И когда тот не сумел вернуть свои деньги, то обратился за помощью к своим влиятельным друзьям. Ходит информация, будто долг Чиж по настоятельной просьбе влиятельных белорусских особ уже погасили белорусские бизнесмены — скинулись, как говорится, по доллару... Так это или нет — наверняка покажет время. Или суд. Если дело, конечно, до него дойдет. Но не исключено, что завтра Юрий Чиж найдет деньги, компенсирует причиненный ущерб и окажется на свободе.

Впрочем, версии есть версии. На самом деле все может выглядеть иначе. В любом случае время ответит на многие вопросы.

Даша ПАВЛОВСКАЯ.

Запрашаем
у беларускамоўную вандручку
па чароўным Паазер'і, якая
адбудзецца 2 красавіка
па маршруце Будслаў—
Паставы—Камаі—Лучай.
Кошт — 350.000 рублёў.
Падрабязнасці і запіс
па тэлефонах (17) 222-33-21, (29)
650-61-02, (29) 765-25-45. Дзяніс.
ТАА "БелОнлайнРэйс" УНП 190522713

БЕЛАРУСЬ—ЗША

Раніцай — празрыстыя выбары, вечарам — грошы

Еўропа вызначылася са сваёй палітыкай у адносінах да Беларусі: санкцыянаваны, дыялог пачаўся. А вось Злучаныя Штаты Амерыкі яшчэ вырашаюць, што з намі рабіць?

Беларускія апазіцыйныя палітыкі сустрэліся ў Мінску са старшым дарадцам па Еўропе, Паўднёвай і Цэнтральнай Азіі камітэта па міжнародных зносінах Сената ЗША Дэміянам Мэрфі. З беларускага боку ў сустрэчы бралі ўдзел старшыня руху «За Свабоду» Аляксандр Мілінкевіч, лідар Аб'яднанай грамадзянскай партыі Анатоль Лябедзька і сустаршыня аргкамітэта па стварэнні партыі «Беларуская хрысціянская дэмакратыя» Павел Севярынец. Пра што гаварылі?

Кіраўнік Аб'яднанай грамадзянскай партыі Анатоль Лябедзька расказаў пра размову так:

— Красавік — гэта месяц, калі ў Вашынгтоне будуць прымаць рашэнне, што далей рабіць з кропкавымі візавымі і фінансавымі абмежаваннямі, якія ЗША ўвядзіла да існавання беларускіх чыноўнікаў і «праўладнага» бізнесу. Натуральна, перад прыняццем гэтага рашэння амерыканцы вырашылі сабраць больш свежую інфармацыю пра тое, што зараз адбываецца ў Беларусі.

Мы адзначылі, што сітуацыя ў краіне застаецца няпростай. Жорсткасць рэпрэсій змянілася, але пры гэтым іх інтэнсіўнасць значна ўзрасла. Прыяўляў прыклад, што толькі на мінулым тыдні ў судах адбыўся разгалі каля 20 спраў з палітычным падтэкстам.

МНЕНИЕ

Мечислав ГРИБ:

«Лучше сократить, упразднить парламент, а не повышать возраст выхода на пенсию»

Бывший председатель Верховного Совета Беларуси, человек, который подписал белорусскую Конституцию, Мечислав Грив, резко отрицательно высказался об инициативе властей повысить пенсионный возраст. И даже не столько о самой инициативе, сколько о том, как все это было сделано.

— Вопрос о повышении пенсионного возраста для граждан Беларуси будет окончательно

решен на этой неделе, и это уже ни у кого не вызывает сомнения, — написал Мечислав Грив на своей странице в социальных сетях. — Власти заверяют, что от решения этого вопроса будет зависеть заработная плата учителей, врачей, военных и так далее. Вся экономика страны зависит от решения этого вопроса. Вот как много денег получит власть! Какое прекрасное и простое решение в борьбе с кризисом! И проект ука-

за президента уже готов. Кстати, в последнее время в законодательном порядке все основные вопросы регулируются указами президента. Законодательная ветвь власти в стране отсохла полностью. Парламента не видно и не слышно, он стал каким-то глухонемым. А впрочем, он таким и родился. В создавшейся ситуации было бы лучше сократить, упразднить парламент, а не повышать возраст выхода на пенсию.

Алег СНОУ.

НОВЫЯ ХВАЛІ
РАДЫЁ СВАБОДА МОЖНА СЛУШАЦЬ НА КАРОТКІХ І СВЯРЗДНІХ ХВАЛЯХ

06:00-06:30 • 1386 216 м
07:00-08:00 • 6075 6105 49 м
18:00-21:00 • 9645 49 м, 15410 19 м
22:00-24:00 • 1386 216 м

ЧЫТАЦЬ: svaboda.org
СЛУШАЦЬ У ІНТЭРНЭЦЕ: www.soundcloud.com/svaboda

РАДЫЁ СВАБОДА
svaboda.org

RFE/RL, Inc. арганізацыйнае звязно, Vinohradskа 1, ПРАГА 1, ідэнтыфікацыйны нумар 001 - 61389269

ПО ПОВОДУ

«Щипачи»

та, а женщины — с 60-летнего.

Скажете, не многих это коснется? Ошибаетесь. Потому что есть женщины, которые рожали не один раз и годами находились в отпуске по уходу за ребенком: есть белорусы, которые из-за отсутствия нормальной работы в стране зарабатывали на жизнь в России или Европе. Кроме того, кто может быть уверен в том, что через год не появится еще один указ президента и страховой стаж не увеличится до 25 или 30 лет?

Идем дальше. Еще в 2009 году власти решили усовершенствовать Закон «О профессиональном пенсионном страховании», проявили, так сказать, заботу о тех, кто трудится на вредных производствах. В результате рабочих «горячих» цехов, тех, кто работает под землей, на лесозаготовках и даже в меди-

цине и в сельском хозяйстве, потому что и там есть вредные условия труда, лишили досрочных пенсий. То есть право раньше выйти на пенсию и продолжать работать в тех же условиях оставили, но с условием, что получают они ее по достижении 55 и 60 лет.

Потом пенсию пересмотрели для учителей. Списки педагогов, имеющих право на пенсию по выслуге лет, так подкорректировали, что получили ее некоторые категории педагогов вообще не смогут, потому что к тому времени уже будут получать обычную пенсию по возрасту.

В общем, все эти годы наши вла-

сти только и делали, что искали, где бы сэкономить. Причем «щипали» не только у пенсионеров, но корректировали и другие выплаты, которые шли из Фонда соцзащиты. Ввели новую систему оплаты больных, перело-

жили на работодателя оплату дополнительных дней к отпуску, сейчас заговорили о том, что целесообразно отпуск по уходу за ребенком уменьшать до двух лет. Для кого целесообразно? Для ребенка или для господжета?

Все эти разговоры, что поступления в Фонд соцзащиты сокращаются, потому что меньше становится работающих, — лишь часть правды. Сокращаются ведь они и потому, что белорусская экономика последние годы теряет до 70.000 рабочих мест ежегодно, люди уезжают из страны, предприятия закрываются и не платят взносы в ФСЗН.

Уменьшаются потому, что падают зарплат. В феврале средний заработок по стране даже до 300 долларов не дотянул. Кто в этом виноват? Или кто виноват в том, что работающие белорусы, зная о будущих нищенских

пенсиях, не копят на старость сами и не несут деньги в страховые компании? Ведь такая возможность сегодня есть. Но официальная статистика свидетельствует: на старость сами себе откладывают только 6131 белорус. Это капля в море. Белорусы не доверяют страховым компаниям, банкам, мы не готовы в нынешних условиях при нашей инфляции откладывать деньги на 10 и более лет.

Но что предлагают наши реформаторы? Системные реформы в экономической и социальной сферах?

Нет. Повышают пенсионный возраст и думают об увеличении отчислений в Фонд соцзащиты. Одним словом, как заметил кто-то из экономистов, если все так и дальше пойдет, то единственным способом решения проблем пенсионного фонда станет полное вымирание пенсионеров.

Мария ЭЙСМОНТ

Слышали о новом предложении чиновников, как улучшить ситуацию с выплатами пенсий в стране? О нем упомянула недавно министр труда и соцзащиты Марианна Шеткина. Предлагается высчитывать из зарплат работающих белорусов не один процент, как сейчас, а два процента в Фонд социальной защиты. Правда, Марианна Шеткина уточнила, что сама она это чье-то предложение не поддерживает. Министр считает, что если сумму отчислений и надо увеличивать, то «лучше направить на добровольное пенсионное страхование», то есть дополнительно сам себе откладывает на пенсию.

Возьмем, например, возраст выхо-

АСОБЫ

Іх помніць Еўропа...

Як адна манета не пусціла Эдуарда Малафеева ў фінал.
Чаму Сяргей Алейнікаў быў вымушаны слухаць перад матчамі сімфонію Бетховена?
Навошта Сяргей Гарлуковіч вучыў нямецкую мову ў пійным бары?
«Народная Воля» згадала гісторыі жыцця яці беларусаў, якія ў розныя гады бралі ўдзел у чэмпіянатах Еўропы па футболе.

Герб або карона?

Калі быць педантам, Эдуарда Малафеева трэба вырашліць з гэтага спісу. Усё ж такі легендарны нападаючы нарадзіўся ў Краснаарску. Але, як і ў выпадку з Уладзімірам Мулявіным, беларусы даўно прызналі Малафеева сваім.

Эдуард Васільевіч браў удзел у чэмпіянаце Еўропы 1968 года, у якім зборная СССР стала чэаўтэрай. Але ніякіх прычын для радасці не было. У фінальным турніры і так выступала ўсяго чатыры каманды. Ды і на канчатовы вынік паўплывала звичайная манета.

Паўфінальны матч паміж зборнымі СССР і Італіі, які адгуляў Малафееў, скончыўся з лікам 0:0. Два авертаймы – таксама. Але замест таго, каб быць пенальці, у тым годзе вырашлілі кідаць манетку. Суддзя паклікаў да сябе капітанаў дзвюх каманд і спытаў у савецкага іграка Альберта Шасцярнёва: “Тэрб або карона?” Галоўны трэнер зборнай СССР Міхаіл Якушын, дасведчаны ў арыяцкіх, крычаў “Тэрб! Тэрб!”, а Шасцярнёў разгубіўся і маўчаў. “Тэрб, тваа маш!” – зароў Якушын. Але адказаў так і не было. Тады суддзя павярнуў да італьянца. Той сказаў “Тэрб”, і Італія выйшла ў фінал. Пазней італьянскі капітан Факелі прызнаўся ў інтэрв’ю, што нічога не ўтадваў, а паўтарыў тое, што сказаў савецкі трэнер. Італія стала чэмпіёнам Еўропы, а расчараваная зборная СССР праіграла і матч за трэці месца. З таго часу Малафееў у зборнай больш не гуляў.

У далейшым Эдуарда Васільевіча чакала чэмпіёнства з мінскім “Дынама”, работа са зборнымі СССР і Беларусі. Цяпер 73-гадовы Малафееў адшоў ад актыўнай трэнерскай працы. Ён з’яўляецца экспертам мінскага “Дынама”, які курыруе падрыхтоўку рэзерву і клубную школу.

Кіроўца аўтобуса са срэбраным медалём

Прайшоў 20 гадоў, перш чым беларусы зноў трапілі на “Еўра”. Адным з двух ішасліўчыкаў быў паўабарона мінскага “Дынама” Сяргей Гоцманаў. Ён так і не стаў асноўным іграком зборнай,

але мог прынесці камандзе залаты медаль.

У фінале чэмпіянату Еўропы 1988 года савецкая зборная прайграла з лікам 0:2. Здавалася, шанцаў на выратаванне ўжо не засталося. Але Гоцманаў пайшоў у атаку, і галандцы збілі яго ў штрафной плошчы. Пенальці! Яго вырашлі прабіць нападаючы Ігар Біланав. Ён прабіў моцна і па цэнтры, спадзеючыся, што галандскі варатар скокне ў адзін з вуглоў. Але той застаўся на месцы. Лік застаўся нязменным, і зборная СССР атрымала толькі срэбра.

Сваю кар’еру Гоцманаў скончыў у сярэдзіне 1990-х. Тым часам яго жонку, майстэра спорту міжнароднага класа па спартыўнай гімнастыцы, запрасілі на работу ў ЗША. Сяргей адправіўся за акіяй разам з ёй. Некаторы час ён гуляў у клубе “Мінскага тандар”, якая выступала ў трэцім дывізіёне, а потым уладкаваўся на работу кіроўцам школьнага аўтобуса. Як расказваў Гоцманаў у адным з інтэрв’ю, жонка неаднаразова клікала яго да сябе ў памочнікі (яна заснавала ўласныя гімнастычны клуб), але былы футбаліст застаўся верны новай прафесіі. Кожны дзень ён устае ў шэсць гадзін. Да пяці вечара развівае школьнікаў, да дзевяці трэніруе дзве дзіцячыя каманды, а потым накіроўваецца дадому і класцецца спаць, бо заўтра яго чакае ранні пад’ём. Па такім графіку 57-гадовы Гоцманаў жыве вельмі ўжо амаль два дзесяцігоддзі.

Сімфонія Бетховена замест гімна і беласе палатно замест сцяга

Калі беларусы яшчэ не ведалі ні пра Валіяціна Бялькевіча, ні пра Аляксандра Глеба, агучылі насаюзнай зоркай з’яўляўся Сяргей Алейнікаў. Нездарма ён першы з беларусаў прабурыў “жалезную заслонку”: у 1989 годзе

турынскі “Ювентус” заплаціў за Алейнікава каля 4 мільёнаў долараў! Сяргей стаў першым іграком з постсавецкай прасторы, які выйграў кубак УЕФА. Пазней, у сярэдзіне 1990-х, ён адкрыў для беларусаў экзатычную Японію, дзе гуляў тры гады. Алейнікаў двойчы выступаў на чэмпіянатах Еўропы. У 1988-м разам з Гоцманавым заваяваў срэбраны медаль. Збіраўся на “Еўра” і ў 1992-м, але здарыўся казус. На чэмпіянаце мусіла выступаць зборная СССР. Але такой дзяржавы ў тэты час ужо не існавала. Таму спартыўны чыноўнікі пайшлі на выключэнне і дазволілі існаванне зборнай СНД. Яна выступа-

ла пад белым сцягам, на якім было напісана па-англійску I.S. (Commonwealth of Independent States – Садружнасць незалежных дзяржаў), а замест гімна на словы Сяргея Міхалкова перад матчам выконваўся фінал 9-й сімфоніі Бетховена.

Зараз 54-гадовы Алейнікаў жыве ў Італіі. У матэрыяльным плане лепшы футбаліст Беларусі XX стагоддзя не ведае асаблівых цяжкасцяў. Але яго кар’ера пасля заканчэння актыўных выступленняў так і не склалася. Напрыклад, два гады таму Сяргей безвынікова працаваў у Літве (каманда, якую ён узначальваў, прапусціла 75 мячоў, забіўшы толькі адзін). А планы па стварэнні ў Мінску футбольнай школы Алейнікава так і засталіся марамі.

«Морж» – алімпійскі чэмпіён

Сяргей Гарлуковіч – адзін з беларус, які стаў алімпійскім чэмпіёнам па футболе (у 1988 годзе ў Сеуле). Сваю кар’еру ён пачынаў у Мінску і Іомелі. Але ў 1986-м, калі яму споўнілася 25 гадоў, перабраўся ў Маскву, а адтуль – на Захад, у Германію яму пашанцавала. Гарлуковіча запрасілі на працяг

у дортмундскую “Барусію”. Была вельмі халодная зіма, і нямецкія гульцы выходзілі на трэніроўку, апранутыя, як на полюс. А Гарлуковіч выбег у трускі і футболцы ды яшчэ і жэстамі паказаў, што яму гарача. Пасля чаго прэзідэнт каманды, які дрыжэў ад холоду, адразу даў каманду заключыць кантракт з беларускім “маржом”. Гарлуковіч хутка адаптаваўся ў Германіі і вывучыў нямецкую мову. Прычым адмовіўшыся ад паслуг перакладчыка. Каб запомніць новую лексіку, пасля гульні ён адпраўляўся ў бар, піў піва і слухаў гутаркі простых бальшчыкаў.

Гарлуковіч пачаў выступаць яшчэ за зборную СССР. Калі Савецкі Саюз распаўся, прыняў запрашэнне Расіі. У складзе гэтай зборнай ён прыехаў на чэмпіят Еўропы 1996 года, дзе рускія выступілі няўдала і не выйшлі з “групы смерці” (акрамя іх там ігралі Германія і Чэхія, якія сталі чэмпіёнам і

віцэ-чэмпіёнам Еўропы).

Пасля сваёй доўгай кар’еры “Дзядуля” (так называлі Гарлуковіча) стаў трэнерам. Але больш праславіўся не поспехамі сваіх падначаленых, а скандалам, падчас якога п’яны Сяргей няўдала ўпаў і зламаў нос расійскаму паліцэйскаму. Праўда, алімпійскаму чэмпіёну гэта гісторыя сышла з рук.

Ліст да прэзідэнта

Кар’ера апошняга са ішасліўчыкаў Арцёма Мілеўскага праходзіла на вачах усіх чытачоў “Народнай Волі”. У 15 гадоў ён з’ехаў ва Украіну, а праз пэўны час заявіў, што хоча выступаць за зборную гэтай

краіны. Пачаўся скандал, бо Мілеўскі ўжо быў зайганы за юнацкую зборную Беларусі. На дапамогу ўкраінцам прыйшоў тагачасны прэзідэнт ФІФА Эзэф Блатэр, якому Арцём напісаў асабісты ліст. Пасля яго ўмяшальніцтва беларусы пайшлі на састанкі, і Мілеўскаму дазволілі гуляць за Украіну. А ў 2006 годзе на чэмпіянаце свету ён разам з новымі суайчыннікамі прабурыў ў ¼ фіналу.

Але пакрысе кар’ера Арцёма пайшла на спад. Замест падрыхтоўкі да гульніў ён хадзіў на дыскатэкі, праводзіў час з мадэльмі ў барах, неаднаразова трапіў у аварыі, прычым у невярзным стане, з’яўляўся ў такім выглядзе на публіцы. Не дзіва, што ад яго сталі па чарзе адмаўляцца паспяховыя клубы. Футбаліст ледзь не скончыў кар’еру і цяпер гуляе за сіцілы румынскі клуб “Канкордыя”.

Сваю апошнюю матч за зборную Украіны Мілеўскі правёў у 2012 годзе, калі ў гэтай краіне праходзіў чэмпіят Еўропы. Цяжка верыцца, што хтосьці з трэнераў зноў выкліча ў зборную іграка з такой рэпутацыяй. Таму Арцём хутчэй за ўсё ўжо ніколі не трапіць на чэмпіянаты Еўропы.

Астатнім жа беларусам застаецца толькі лепш гуляць за сваю ўласную зборную і прабівацца на “Еўра”. Нагадаем, што наша каманда там яшчэ ніколі не гуляла.

ДАРЭЧЫ

Беларусы – на чэмпіянатах свету

Цікава, а хто з беларусаў удзельнічаў у чэмпіянатах свету па футболе? У спісе – тыя ж героі. Эдуард Малафееў удзельнічаў у чэмпіянаце свету 1966 года (тады зборная СССР заняла чввёртае месца – лепшае ў сваёй гісторыі). Сяргей Алейнікаў выступаў на сусветных форумах у 1986 і 1990 гадах. Сяргей Гарлуковіч – у 1990-м і 1994 (другі раз – за зборную Расіі), Арцём Мілеўскі – у 2006-м (за Украіну). Апроч іх у склад савецкай зборнай запрашаліся Сяргей Бароўскі (1982) і Андрэй Зыгмантовіч (1990).

Дзяніс МАРЦІНОВІЧ.

З ПЕРШЫХ ВУСНАЎ

Аляксандр КУЛЬ:

«Не хацеў бы, каб наша мова ператварылася ў мёртвую»

Расказ пра тое, як мінскі баскетбольны клуб “Цмокі” стаў самым беларускамоўным спартыўным клубам у краіне
Сёння госць “Народнай Волі” – дырэктар цэнтра эканамічнага развіцця і спартыўнага маркетынгу мінскага БК “Цмокі” Аляксандр КУЛЬ.

– Давайце пачнём з вас. Самі ў дзяцінстве больш размаўлялі на беларускай мове ці на рускай?

– Я вырас у вёсцы, дзе гаварылі, я сказаў бы, на мясцовым дыялекце. Шмат чытаў кніг, пры гэтым не важна было, на якой мове – на рускай ці беларускай. Калі пачаў займацца баскетболам і пераехаў у Віцебск, з мяне пачалі кпіць з-за таго, што размаўляў з “няправільным” вясковым акцэнтам. Давялося ўдасканальваць рускую мову.

У Мінску таксама не было беларускамоўнага асяродку, а чатыры гады жыцця ў Амерыцы дронна паўплывалі на веданне не толькі беларускай мовы, але і рускай. Праўда, затым, калі гуляў у Польшчы, хутка пачаў размаўляць на польскай мове, якая падобна на беларускую.

– Вы наведваліся на бясплатныя курсы па беларускай мове “Мова нанова”?

– Мяне запрашалі на курсы ў якасці гасця. Фармаг гутаркі з прысутнымі – волны. Задаюць пытанні – я адказваю. – Вернемся да спіраў клуба. Ці можна сказаць, што “Цмокі” ўзялі курс на “сусветную беларусізацыю”?

– Скажам так, у нас беларускі брэнд. Прыгожая назва – “Цмокі”, беларускамоўны сайт, пераважна беларускамоўнае каментарнае сустрэч “драконаў”, афішы, праграмы, прэс-канферэнцыі на мове... Хаця прымуова беларускую мову нікому не навязваем. Няма таго палітыкі, што кожны супрацоўнік клуба абавязкова павінен размаўляць па-беларуску. Альбо што дакументабаарот таксама трэба весці на беларускай мове. Адным словам, мы прасоўваем беларускамоўны брэнд, але гэта атрымліваецца натуральным, а не гвалтоўным чынам. І галоўная наша задача – паказаць унікальнасць брэнда.

– Хто аўтар назвы “Цмокі”?

– Беззапінна сціпляцца скажу, што назву прыдумаў я. І адбылося гэта абсалютна выпадкова. Проста першапачаткова назва клубу “Мінск-2006” – яна, можа, і добрая, але мне як дырэктару спартыўнага маркетынгу была не цікавая. Назва больш падыходзіла для дзяржаўнай установы, але не для клубу, які хоча быць прыватным для бальшчыкаў. Аднойчы ў інтэрнэце пачытаў,

што кампанія “Будзьма беларусамі” прапанавала зрабіць брэндам Беларусі цмока – міфалагічную істоту. Мне падумалася: “Пудоўная назва для клубу! З ёй можна працаваць”. Я перачытаў імя літаратуры на міфалогіі, зразумел, што гэта вельмі цікавы вобраз. Сустрэўся з кіраўніцтвам кампаніі “Будзьма беларусамі”, каб затым не адбылося сутыкнення брэндаў, там мяне, вобразна кажучы, і бласпавілі на новую назву.

– Кіраўніцтва клубу было не супраць?

– Не адразу прынялі гэта, але я ўпарта ішоў да сваёй мэты. І ў выніку ў верасні 2012 года “Мінск-2006” быў перайменаваны ў “Цмокі-Мінск”.

– Беларускамоўны клуб – гэта для нашага спорту экзотыка?

– Думаю, ужо не экзотыка. Паглядзіце, у вышэйшай лізе футбольнага чэмпіяната з’явілася каманда таксама з адметнай назвай “Крумкачы”. Многія клубы ўзялі курс на беларусізацыю, бальшчыкі вітаюць такія крокі, ігракі бяруць удзел у розных акцыях па папулярнасці роднай мовы... Як кажуць, працэс ідзе. Сёння беларусізацыя робіцца моднай і папулярнай срод моладзі з’явіўся. А моладзь – гэта і ёсць наша аўдыторыя. Трэба да яе прыслухоўвацца.

– Ці складана працаваць з беларускамоўным брэндам?

– Абсалютна не. Было складана ў пераходны перыяд, калі даводзілася мітусіцца паміж рускай і беларускай мовамі. Напрыклад, сайт трэба было рабіць на англійскай, беларускай і рускай мовах, а гэта павялічвала аб’ём работы і выдаткі. Эканомілі, таму зараз ад рускай версіі мы адмовіліся. У каментарыях некаторыя нават пісалі, што пасля гэтага наогул не будуць наведваць сайт, бо не разумеюць беларускую мову. Тым не менш адразу пасля пераходу на беларуска-англійскую версію колькасць наведвальнікаў на сайце рэзка павялічылася, хаця з цягам часу вярнулася прыкладна на ранейшы ўзровень.

– Ведаю, што гульцы клубу таксама бяруць удзел у розных беларускамоўных акцыях...

– Так, хоць на беларускай мове і не размаўляюць. Не так даўно праводзілі віктарыну з ўдзелам легіянераў “Цмокаў” і беларускіх

баскетбалістаў. Ім трэба было адказаць, што азначае тое ці іншае беларускае слова. І аказалася, што веданне роднай мовы ў сярбаў прыкладна такое ж, што і ў нашых ігракоў.

– Аляксандр, а вашы дзеці размаўляюць дома на мове?

– Трэба ўлічваць, што большую частку часу яны праводзяць у рускамоўным асяродку, а гэта, безумоўна, мае вылікі ўплыў. Хаця старэйшая дачка – уся ў мяне і вельмі любіць чытаць. Як на рускай мове, так і на беларускай. Малодшай дачцы зараз 8 гадоў, і ў яе іншыя захапленні – уся ў творчасці. Нешта майструе, малюе, робіць сваімі рукамі... Хаця мову ўдасканальвае. А сыну пакуль 3 гады, таму ён запамінае ўсё, што чуе. І рускія словы, і беларускія, і

нават англійскія.

– Няк вяскалі, што вашы дзеці чуюць беларускую мову два разы на тыдзень...

– Не толькі мае. У малодшай дачкі, калі не памыляюся, урокі беларускай мовы ў школе ўсяго два разы на тыдзень. Адзін час было наогул раз на тыдзень. Пра якое паўнацэннае вывучэнне мовы ў такім выпадку можа ісці размова? Каб добра валодаць мовай, трэба жыць у такім жа моўным асяродку. Мова павінна стаць часткай жыцця. Я, калі пажыў некалькі гадоў у Амерыцы, стаў не толькі размаўляць па-англійску, але і думаць.

Але мне, натуральна, не хацелася б, каб беларуская мова ператварылася ў мёртвую. Без мовы няма нацыі.

Алесь СІВЫ.

ПРЕПАРАТЫ ДЛЯ МУЖЧИН «КАСТОКРИН» экстракт бобровой струи

• г.Мінск, ул.Козлова, 3а, Дворец искусства, 2-й этаж, магазин «Натуральные препараты. Фито- и биосмететика». Тел. 8 (017) 284-91-96. Пн.-Сб. с 11.00 до 18.00, Вск. с 11.00 до 16.00.

• г.Мінск, ул.Козлова, 8, магазин «Мир здоровья». Тел. 8 (017) 285-35-17. МТС: 8 (029) 774-46-16, LFC: 8 (029) 609-40-13, Vel: 8 (029) 603-11-10.

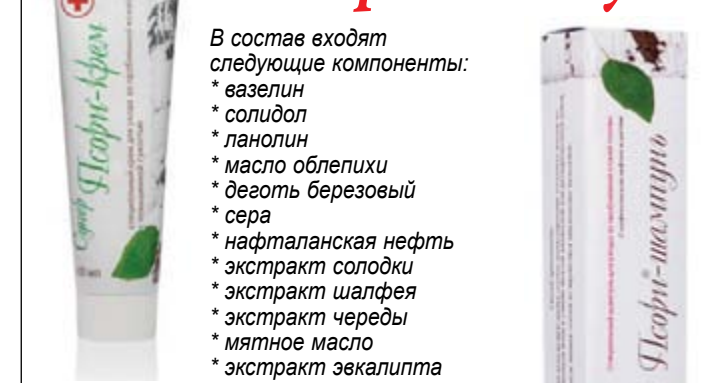
Продукция ООО «Доктор Корнилов», Россия, Алтайский край, г.Барнаул, ул.Аносова, дом 3.

Противопоказания: индивидуальная непереносимость входящих в состав компонентов. Объект рекреирования является биологически активной добавкой к пище. Необходимо ознакомиться с рекомендациями по применению биологически активной добавки к пище.

Серт. ЕерАзЗС RU 77.01.34.001.E 002.909 от 21.03.2013. Д.соответствия №РОС RU/АИ 32.01750 от 21.06.2013. Информация носит рекламный характер.

ИП Понтелеев К.М. УНН 192452271

Псори-крем Псори-шампунь

В состав входят следующие компоненты: * вазелин * солидол * ланолин * масло облепихи * деготь березовый * сера * нафталанская нефть * экстракт солодки * экстракт шалфея * экстракт череды * мятное масло * экстракт эвкалипта

г.Мінск, ул.Козлова, 3. Дворец искусства.

2-й этаж, магазин «Натуральные препараты.

Фито- и биосмететика».

Тел. 8 (017) 284-91-96.

Пн.-Суб. 11.00–18.00.

Вск. 11.00–16.00.

По Беларуси высылается наложенным платежом

8 (029) 774-46-16

ИП Понтелеев К.М. УНН 192452271

св-во от 31.03.2015

KUPITYT.BY

АВТОРИТЕТНО

Александр СЕДНЕВ:

«Болельщики – не преступники»

Средняя посещаемость игр футбольного чемпионата Беларуси в сезоне-2015 – 1709 зрителей. Этот показатель стал антирекордным за всю историю проведения турнира!

– Проблема сложная, – говорит тренер могилевской «Днепра» А.Седнев. – И здесь даже не одна проблема, а целый комплекс. В первую очередь – это класс игроков и команд. Второе – комфорт на стадионе. Третье – экономические возможности людей.

– В Мінске некоторые клубы делали вход на стадион бесплатным, но болельщиков от этого

больше не становилось.

– Возможно. Но я знаю немало людей, которые не могут себе позволить выделить из семейного бюджета деньги для похода на футбол. Так что этот фактор все-таки тоже нужно учесть. Но в целом каждый должен работать на своем месте. Детские тренеры должны растить будущих звезд, тренеры команд высокой квалификации – создавать соответствующие команды, а клубы – организовывать сервис на стадионе. Понимаете, всегда есть с чем сравнивать. И если человек несколько раз видел, как может быть, то

он делает для себя выводы. Зачем ему платить деньги за плохой продукт? Это как потребитель в магазине. Вы можете купить китайские ботинки, а можете и немецкие.

– Возможно, и милиция должна вести себя лояльнее по отношению к болельщикам?

– Безусловно, это тоже влияет на посещаемость. Нам элементарно не хватает культуры. Не только органам правопорядка, но и самим болельщикам. Понимаете, за руганью и обоюдными претензиями кое-кто забыл о нормальном человеческом общении. Той же милиции не надо изначально видеть в любителей футбола преступников. Мне по роду деятельности приходится общаться с фанатами, это в подавляющем большинстве абсолютно адекватные ребята. Не похоже, что у них в головах только одно – устроить беспорядки на стадионе. Наоборот – они предлагали такие вещи, которые просто вызвали восторг. В Бобруйске, например, болельщики с разрешения властей устроили на трибунах фэйер-шоу, это было непередаваемо! Даже футболисты отвлечались от игры, чтобы

посмотреть представление. Так почему такого быть не должно? Нужно сделать все, чтобы футбол превратился в праздник для людей. Уверен: если создать соответствующий антураж, то и футбол будет смотреться иначе. Ведь не такие уж и слабые белорусские клубы.

– Мінское «Динамо» выступало в групповом этапе Лиги

Европы, БАТЭ – традиционно в Лиге чемпионов...

– И это еще раз подтверждает мои слова. Так что, как говорится, все в наших руках.

– Задача у «Днепра» в этом сезоне – вернуться в высшую лигу?

– Естественно. Для этого мы сделаем все возможное.

Алесь СВЕТАНИЧ.

Адрес редакций:

220030, Мінск, вул.Энгельса, 34а.

Прийёмная: тэл./факс (017) 3286871.

Тэл. рекламнага аддзела: (017) 3286609

nvonlineinfo@gmail.com

http://www.nv-online.info

Падпісныя індэксы:

63222 – для індывідуальных падпісчыкаў, 632222 – для прадпрыемстваў і арганізацый.

Заснавальнік і галоўны рэдактар Іосіф Паўлавіч СЯРЭДЗІЧ

У сувязі з адсутнасцю магчымасці рэдакцыя матэрыялы не рэцэнзуе і не вяртае, права ўступлення ў перапіску падае на сябе. За інфармацыю, размешчаную ў рэдакцыі, не адказвае. Могуць друкавацца матэрыялы, у якіх пазіцыя аўтараў не падзяляецца газетай. Пасведчэнне аб дзяржаўнай рэгістрацыі сродку масавай інфармацыі №447 ад 6 студзеня 2010 г. выдадзена Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь (пасведчэнне аб дзяржаўнай рэгістрацыі №224 ад 6 сакавіка 2000 г.). Надрукавана ў друкарні дзяржаўнага прадпрыемства